

ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟΝ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἠσχολήθη περί τό θέμα «Τό Αὐτόνομον καί ὁ τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ». Οὕτω, συνεζήτησε τά ὑπό τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως (Σαμπεζύ, 10-17 Ὀκτώβριος 2015) παραπεμφθέντα αὐτῇ σχετικά κείμενα, ἐγκρίνασα αὐτά μετὰ τινων μικρῶν τροπολογιῶν, ὡς ἀκολουθῶς.

Τά ἀπασχολήσαντα τήν Σύνοδον θέματα τοῦ κειμένου ἀνεφέρονται: α) εἰς τήν ἔννοιαν, τό περιεχόμενον καί τά ποικίλα σχήματα τοῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτονόμου, β) εἰς τās προϋποθέσεις τοπικῆς τινος Ἐκκλησίας διά νά ζητήσῃ τήν Αὐτονομίαν αὐτῆς ἐκ τῆς εἰς ἣν ὑπάγεται Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, γ) εἰς τήν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας νά κινήσῃ καί νά ὀλοκληρώσῃ τήν διαδικασίαν ἀποδόσεως τῆς Αὐτονομίας εἰς τμήμα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, Αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν μὴ ἰδρυομένων εἰς τόν γεωγραφικόν χώρον τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς, καί δ) εἰς τās συνεπείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς πράξεως διά τās σχέσεις τῆς ἀνακηρυχθείσης Αὐτονόμου Ἐκκλησίας τόσον πρὸς τήν εἰς ἣν ἀναφέρεται Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ὅσον καί πρὸς τās ἄλλας Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας.

1. Ὁ θεσμός τοῦ Αὐτονόμου ἐκφράζει κατὰ κανονικόν τρόπον τό καθεστῶς τῆς σχετικῆς ἢ μερικῆς ἀνεξαρτησίας ἑνός συγκεκριμένου ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος ἐκ τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, εἰς τήν ὁποίαν κανονικῶς ἀναφέρεται.
  1. Κατὰ τήν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τούτου εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν διεμορφώθησαν βαθμίδες ἐξαρτήσεως, ἀφορῶσαι εἰς τās σχέσεις τῆς Αὐτονόμου πρὸς τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, εἰς τήν ὁποίαν αὕτη ἀναφέρεται.
  2. Ἡ ἐκλογή τοῦ Πρώτου τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας ἐγκρίνεται ἢ διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, τόν Προκαθημένον τῆς ὁποίας οὗτος μνημονεύει καί εἰς τόν ὁποῖον κανονικῶς ἀναφέρεται.
  3. Εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτονόμου ὑφίστανται διάφορα σχήματα κατὰ τήν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν, τά ὁποῖα προσδιορίζονται ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξαρτήσεως τῆς Αὐτονόμου ἀπὸ τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν.
  4. Εἰς σχήματά τινα ὁ βαθμὸς ἐξαρτήσεως τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας ἐκφράζεται καί διά τῆς συμμετοχῆς τοῦ Πρώτου αὐτῆς εἰς τήν Σύνοδον τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.
2. Ἡ κίνησις καί ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς διαδικασίας διά τήν ἀπόδοσιν τοῦ Αὐτονόμου εἰς τμήμα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀνήκει εἰς τήν κανονικὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς, πρὸς τήν ὁποίαν ἀναφέρεται ἢ ἀνακηρυσσομένη Αὐτόνομος Ἐκκλησία. Οὕτως:
  1. Ἡ ζητοῦσα τήν Αὐτονομίαν αὐτῆς τοπικὴ Ἐκκλησία, ἐάν διαθέτῃ τās ἀναγκαίας ἐκκλησιαστικὰς, κανονικὰς καί ποιμαντικὰς προϋποθέσεις, ὑποβάλλει τό σχετικόν

αίτημα εις τήν πρός ἣν ἔχει τήν ἀναφοράν αὐτῆς Ἀυτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ἐξηγοῦσα καί τούς σοβαροὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ὑπαγορεύουν τήν ὑποβολήν τοῦ αἰτήματος αὐτῆς.

2. Ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία, δεχομένη τό αἶτημα αὐτῆς, ἀξιολογεῖ ἐν Συνόδῳ τάς προϋποθέσεις καί τούς λόγους τῆς ὑποβολῆς τοῦ αἰτήματος καί ἀποφασίζει διά τήν ἀπόδοσιν ἢ μή τοῦ Ἀυτονόμου. Εἰς περίπτωσιν θετικῆς ἀποφάσεως ἐκδίδει τόν σχετικόν Τόμον, ὁ ὅποιος καθορίζει τά γεωγραφικά ὅρια καί τάς σχέσεις τῆς Ἀυτονόμου πρός τήν εις ἣν ἀναφέρεται Ἀυτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, συμφώνως πρός τά καθιερωμένα κριτήρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως.
  3. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἀυτοκέφαλου Ἐκκλησίας ἀνακοινοῖ πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί τάς ἄλλας Ἀυτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας τήν ἀνακήρυξιν τῆς Ἀυτονόμου Ἐκκλησίας.
  4. Ἡ Ἀυτόνομος Ἐκκλησία ἐκφράζεται διά τῆς ἐξ ἧς ἔλαβε τήν αὐτονομίαν αὐτῆς Ἀυτοκέφαλου Ἐκκλησίας εις τάς διορθοδόξους, διαχριστιανικάς καί διαθρησκευτικάς σχέσεις αὐτῆς.
  5. Ἐκάστη Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία δύναται νά παραχωρῇ αὐτόνομον καθεστῶς μόνον ἐντός τῶν ὁρίων τῆς κανονικῆς γεωγραφικῆς περιφερείας αὐτῆς. Εἰς τόν χῶρον τῆς Ὁρθοδόξου Διασποράς δέν ἰδρύνονται Ἀυτόνομοι Ἐκκλησίαι, εἰ μή μόνον μετά πανορθόδοξον συναίνεσιν, ἐξασφαλιζομένην ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κατά τά πανορθόδοξως ἰσχύοντα.
  6. Εἰς περιπτώσεις ἀπονομῆς αὐτονόμου καθεστῶτος εις τήν ἰδίαν γεωγραφικήν ἐκκλησιαστικήν περιοχὴν ὑπό δύο Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καί, ὡς ἐκ τούτου, ἐγειρομένης ἀμφισβητήσεως ἐκατέρου Ἀυτονόμου, αἱ ἐμπλεκόμεναι πλευραὶ ἀναφέρονται, ὁμοῦ ἢ κεχωρισμένως, εις τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην ἵνα οὗτος ἐξεύρη τήν κανονικὴν λύσιν ἐπὶ τοῦ θέματος κατά τά πανορθόδοξως ἰσχύοντα.
3. Αἱ ἐκ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Ἀυτονόμου προκύπτουσαι διά τήν Ἀυτόνομον Ἐκκλησίαν καί τήν σχέσιν αὐτῆς πρός τήν Ἀυτοκέφαλον Ἐκκλησίαν συνέπειαι εἶναι αἱ κάτωθι:
1. Ὁ Πρῶτος τῆς Ἀυτονόμου Ἐκκλησίας μνημονεῦει μόνον τοῦ ὀνόματος τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἀυτοκέφαλου Ἐκκλησίας.
  2. Τό ὄνομα τοῦ Πρώτου τῆς Ἀυτονόμου Ἐκκλησίας δέν ἀναγράφεται εις τά Δίπτυχα.
  3. Ἡ Ἀυτόνομος Ἐκκλησία παραλαμβάνει τό Ἅγιον Μύρον ἐκ τῆς Ἀυτοκέφαλου Ἐκκλησίας.
  4. Οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀυτονόμου Ἐκκλησίας ἐκλέγονται, καθίστανται καί κρίνονται ὑπό τοῦ ἀρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν βεβαίας πρός τοῦτο ἀδυναμίας τῆς Ἀυτονόμου Ἐκκλησίας, ἐπικουρεῖται αὕτη ὑπό τῆς Ἀυτοκέφαλου Ἐκκλησίας εις ἣν ἀναφέρεται.